

om vi hellere skal se fremad. Jeg er også bange for, at en del af vores bistandshjælp i praksis forringer mulighederne for vedvarende energi.

Netop energiområdet er frem for noget velegnet til at udarbejde en sammenhængende social-, miljø- og udviklingsstrategi. To milliarder mennesker her på kloden har ikke adgang til et forsyningsnet, og det er en af grundene til, at landsbyer og landområder affolkes, og at storbyerne i ulandene vokser helt ukontrolleret med kæmpestore problemer til følge. Satsning på forsyningsnet med traditionel, centraliseret energiforsyning bliver endnu et middel til centralisering af befolkningen og affolkning af landdistrikterne.

Udviklingsperspektivet, som også er et miljøperspektiv, er i stedet at starte ude i landsbyen med en overskuelig, menneskelig og forståelig teknologi, inddrage befolkningen og gennem en sådan energiforsyning skabe mulighed for økonomisk vækst i landområderne. At den tankegang ikke allerede er blevet grebet med kyshånd af hele det danske bistandssystem, fatter jeg ikke. Det er nærmest en gåde for mig, hvorfor det ikke er sket for længst, og jeg håber, at det, at det bliver prioriteret nu, betyder, at man tænker i en sammenhængende strategi i begge systemer. Der er i hvert fald ingen modsætning her mellem det sociale og det miljømæssige, tværtimod, men det er dog vigtigt for mig at understrege, at bæredygtig energiforsyning først og fremmest skal fortolkes som vedvarende energi – ikke helt og aldeles, men først og fremmest. Det skal ikke være ren elastik efter vores opfattelse.

Noget af det mest interessante i verden netop nu er rent faktisk, at behovet for teknologisk fornyelse i energiforsyningen kræver alternativ energi, vedvarende energi, solenergi og mange andre ting, interessante transmissionssystemer osv. Det er interessant nok det samme, som mangler ude i landsbyerne. Det er den samme teknologi, vi skal i gang med her, nemlig solenergi, alternativ energi osv. Jeg ved ikke, om det er første gang i verdenshistorien, men det er i hvert fald en interessant iagttagelse, at fornyelsen og ændringerne i vores eget samfund og i ulandene følger den samme vej, hvilket betyder, at de kan springe en masse forurenende led over, hvis vi satses som beskrevet. Det perspektiv ser jeg i energipinden, og jeg vil gøre noget markant for, at det også bliver det, der kommer ud af det. I det materiale, vi har fået tilsendt, synes jeg, der er mangler i netop dette punkt.

Jeg ser gerne, at man går det lidt nøjere igennem, og ellers vil vi meddele regeringen, at her mangler der noget i at få den grundtanke til at hænge sammen.

Inddragelsen af miljøbevægelserne anser vi for helt afgørende. Det, der vil være interessant i de lande, der er i vækst, er at styrke miljøadministrationerne og miljøbevægelserne, så vi får lavet den knibtang, som kan hamle op med den store kapitalkoncentration, der har infiltreret regeringsapparatet. Så er det vist sagt tydeligt nok, hvad det er, vi vil, og det er det, vi skal gøre, for det er det eneste, der kan føre til ændringer i prioriteringerne i de lande. De har nemlig en høj vækst, som det allerede er sagt, men her kan der rokkes ved noget.

Det næste, jeg vil nævne – og som jeg er glad for er med i dagsordenen – er, at vi nu skal have en linje, der hedder, at vi hjælper de fattige lande til at leve op til de konventioner, der er vedtaget. Det kan jo være en økonomisk belastning for en række fattige ulande at skulle leve op til FN's konventioner, og da vi gerne vil have meget stærke konventioner, skal vi koncentrere vores hjælp, så det bliver muligt for landene at leve op til dem. Det skal ske på vidensiden, gennem opbygning af kapacitet og ved at finde alternativer til de metoder, de skal afvikle, eller til de stoffer, de skal udfase.

Så er der en ting, jeg vil efterlyse. Miljøministeren talte om, at der også var projekter på de små østater, som er ofre for den rige verdens forurening, og her tænker jeg på drivhuseffekt. Jeg synes egentlig, de små østaters organisation fortjener en særlig prioritering, for det er i hvert fald den, som rundt om i verden sætter dagsordenen for at holde fast ved, at CO₂-udslippet skal formindskes. Havde vi ikke haft organisationen af de små østater til Berlinmødet, havde vi faktisk ikke fået bragt den dagsorden til verden, og lad mig sige, hvad jeg gerne vil have regeringen til at gøre: Sæt nogle penge af til den organisation, så de kan fortsætte deres frontlinjevirkosomhed i den globale miljøkamp.

Jeg er meget tilfreds med, at et så stort flertal kan vedtage dagsordensforslaget. Jeg synes ganske vist, vi mangler én ting, men den diskussion kan vi føre en anden dag: Vi mangler en samlet miljøstøttelov som konklusion på den debat, vi også fører efter i dag.